

T.C.
KÖY İŞLERİ VE KOOPERATİFLER
BAKANLIĞI
ORGANİZASYON VE METOT BAŞKANLIĞI
SAYI 10

ORGANİZASYONDA BEŞERİ İLİŞKİLER

HAZIRLAYAN
Nilgün ÖZDEMİR

ANKARA
1974

ORGANİZASYON:

Birden fazla kişilerin faaliyetlerini ortak ve belli bir amaca ulaşmak için görev ve işbölümü ile hiyerarşik bir otorite biçiminde rasyonel olarak koordinasyonudur. Burada dikkat edilmesi gereken nokta; koordine edilen şeyin faaliyetler olduğudur.

ORGANİZASYONDA İNSAN PROBLEMLERİ:

I - Personel Alma ve Çalıştırma ile İlgili Sorunlar:

Bir organizasyona personel alma kadar, alınan personelin işe yerleştirilmesi de önemlidir. Burada şu 2 noktaya dikkat edilmelidir:

a- İnsan Alma: Organizasyon içindeki insanların kişisel ihtiyaçları ile yani; kişilerin organizasyondan bekledikleri ile organizasyonun kişilerden bekledikleri arasında denge kurma.

b- İnsan Kaynağının Etkili ve Verimli Olarak Değerlendirilmesi: Bunun için de 2 yol vardır:

1) İşin şartlarını personelin yeteneklerine göre düzenleme (Personele göre iş bulma)

2) İşin gereklerine göre personel alma (İşe göre personel alma).

İnsan kaynağının etkili ve verimli olarak değerlendirilmesinde her iki yol da kullanılabilir.

II. GÜDÜLENME SORUNU:

Geleneksel olarak organizasyon içindeki personelin verimli çalışması için kişinin ihtiyaçlarının maddî karşılıkları verilir. Kısacası personelin çalıştırılmasında ücret tek güdüleyici faktör olarak kabul edilir. Oysa yeni araştırmalar personelin çalışmasında daha değişik bazı faktörlerin de bulunduğunu ortaya çıkarmıştır. Böyleki: Organizasyon, kişilerin organizasyonun otoritesine uymasını bekler. (Buradaki otorite astların, üstlerin otoritesini isteyerek benimsemesi ilkesine dayanır) Personel otoriteyi isteyerek kabul ettiği için daha verimli çalışacaktır; daha fazla ücret nedeniyle değil. Psikolojik Sözleşme terimiyle ifade edilen bu durumda, personel "ben üstlerime karşı etki- liyim" inancını taşıyarak verimlilik artmaktadır. Zira araştırmalar göstermiştir ki üstün, yetkisine dayanarak verdiği emirler, personelin kabul edeceği sınırı aşacağı takdirde personel tarafından uygulanmamaktadır. Ote yandan ast, bu emirlerin hazırlanması sırasında kendi fikrinin de almış olduğu inancındaysa emirlere daha kolay uymaktadır. (Örnek: amiri sert davranmaması)

III. BÖLÜMLER ARASINDA İ. BİRLİĞİ VE BÜTÜNLÜĞÜ SAĞLAMA:

Organizasyondaki her ünite, organizasyonun temel amacını elde etmeğe amaçlıdır. Ana üniteler için amaç olan durum organizasyonca bütün için temel amacın elde edilmesinde bir araçtır. Üniteler her ne kadar belli bir amaca